

Nog precies 40 dagen tot aan de gemeenteraadsverkiezingen, hoogste tijd voor de Democratic Challenge om een event te organiseren. We zien elkaar in Utrecht en we stellen elkaar de volgende vraag: welke plek krijgt democratische vernieuwing in het college-akkoord van jouw gemeente?

Kerkzaal

Balkon

Huiskamer

Spiegelzaal (1e verdieping)

Ochtend

12:00 - 12:30

Inloop (er is een broodje)

12:30 - 13:00

Opening met Democratic Challenge: Welke democratische bouwstenen zijn belangrijk voor jouw gemeente?

Plenaire opening

13:00 - 14:00
In gesprek over democratische bouwstenen (kies één bouwsteen)

Bouwsteen 1. Inclusieve democratie: Iedereen telt mee, daarover zijn we het eens. Hoe benader je inwoners die nog niet meedenken en meedoen? En hoe houd je rekening met grote of kleine minderheden? Met *Joop Hofman* (uitvinder van het wijkgericht werken)

Bouwsteen 2. Gedeelde zeggenschap:

democratie is de zeggenschap van het volk. Hoe verdeelt de gemeente die zeggenschap anno 2018? Zeggenschap mandateren we door eens per vier jaar te stemmen. Maar het kan ook anders. Met *Jornt van Zuylen* (aanjager DC)

14:00 - 14:30

Boekpresentaties van *Bert Blase* (burgemeester Heerhugowaard en initiatiefnemer Code Oranje) & *Julien van Ostaaijen* (Universiteit van Tilburg)

14:30 - 14:45

Pauze & wissel

14:45 - 16:00
Verdiepende workshops (kies één workshop)

Burgerbegroting. Al 20 jaar wordt er in het buitenland geëxperimenteerd en in 2015 was Oldebroek de eerste gemeente in Nederland met een burgerbegroting. Nu zijn er al 8 gemeenten en 10 hebben gaan ermee aan de slag. De burgerbegroting is een nieuwe vorm van lokaal samenspel tussen inwoners en bestuur, waarbij de inwoners keuzes maken voor delen van de gemeentebegroting. In deze workshop laat *Joop Hofman* (Rode Wouw BV) U kennis maken met de internationale wereld van de burgerbegrotingen en de eerste resultaten in Nederland.

16:00 - 16:15

Pauze & start borrel

16:15 - 17:00

Afsluiting: aan de slag! (& Borrel)

#Ikverfris **Bijeenkomst van 10:30 - 12:00**

Bouwsteen 3. Gemeenschapsdemocratie: "Seeing like a state" or "Seeing like a citizen". We kijken meestal vanuit de staat naar democratie, maar democratie is meer dan de staat en politiek. Met *Ben van Essen* (voorzitter VKKL en expert dorps- en wijk-democratie) & *Peter van Rooy* (Gebiedsontwikkeling)

Bouwsteen 4. Checks & Balances: Waarom is Nederland democratischer dan Turkije of Rusland? Omdat hier ruimte is voor tegenspraak. Worden inwoners gevraagd om de gemeente te controleren? Met *Hein Albeda* (de autoriteit op gebied van verantwoording en initiatiefnemer van #ikverfris)

Democratie van de raad of van de straat?

*We zien steeds meer bewonersinitiatieven in de wijken en buurten. Hoe democratisch zijn die initiatieven? En beoordeel je dat door de bril van de overheid of door de bril van de samenleving? In deze workshop wordt de nieuwe publicatie gepresenteerd. Door *Ben van Essen* (DC Expert Dorps- en wijkdemocratie en voorzitter van LVVK)*

Testlab bijeenkomst (besloten) Bijeenkomst van 10:00 - 12:30

Bouwsteen 5. Nieuwe politiek: De raad zit in spagaat. Veel gemeenteraadsleden worstelen met hun rol: hoe gaan we om met maatschappelijk initiatief? Wat laten we aan de samenleving? Hoe faciliteren we? Wat is dan nog onze rol als democratisch gekozen orgaan? En wat is tegenwoordig nog de rol van politieke partijen? Met *Hans Alberse* (voormalig raadslid, wethouder en burgemeester en adviseur lokale democratie) & *Jasper Loots* (adviseur lokale democratie en testlab begeleider)

Omgevingswet & Overheidsparticipatie. De omgevingswet als impuls voor democratische vernieuwing? Tijdens het gelijknamige leertraject hebben we geleerd van 7 praktijken in Nederland die aan de slag zijn gegaan met een omgevingsvisie of gebiedsontwikkeling. Uniek aan dit leertraject was dat gemeente en initiatiefnemers samen deelnamen en samen leerden. *Peter van Rooy* deelt de lessen en helpt reflecteren op spiegelpunten voor overheidsparticipatie. Door *Peter van Rooy* (NederlandBovenWater & DC expert omgevingswet)

Bouwsteen 6. Democratie in het gemeentehuis: de gemeente is er voor de gemeenschap. Overheidsparticipatie: is de ambtelijke organisatie zo ingericht dat de dynamiek in de lokale samenleving centraal staat? Werken we aan democratische processen? Wie bewaakt de democratische kwaliteit? Worden ambtenaren ook opgeleid als 'democratisch professional'? Wat is precies de rol van de burgemeester, gemeentesecretaris en griffier? Met *Nicoline Waanders* (gemeente Assen & netwerk overheidsparticipatie noord Nederland)

Anders Formeren. De ROB geeft binnenkort en inspiratiebundel uit over Anders Formeren. In deze workshop delen 4 betrokken gemeenten (Floris Schoonderwoerd uit Kaag en Braassem, Hugo Prakke uit Utrechtse Heuvelrug, Corrie Steenbergen uit Almelo en Noor Kanters uit Zwijndrecht) hun ervaringen. We gaan in gesprek over anders formeren en gemeentelijke akkoorden nieuwe stijl. Door *Yolanda van Adel* (ROB) & *Hans Alberse* (voormalig raadslid, wethouder, burgemeester en adviseur lokale democratie) **Let op: langere workshop van 14:00 tot 16:15**

